

DECIZIE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursurile depuse de Munteanu Ina și de Caiș Angela, Caiș Ilie, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Caiș Angela, Caiș Ilie și Munteanu Ina împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, persoane terțe Zaharova Ludmila, Stoianov Maria, Plivaniuc Liudmila, Țărnă Ion, Țărnă Ludmila, Butnaru Liubomir, Butnaru Natalia, Caiș Olga privind contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Caiș Angela, Caiș Ilie și Munteanu Ina, reprezentate de avocatul Igor Chiriac, împotriva hotărârii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a ț ă :

La 18 ianuarie 2019, Caiș Angela, Caiș Ilie, Munteanu Ina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Departamentului Cadastru al Agenției Servicii Publice, Zaharova Ludmila, Stoianov Maria, Plivaniuc Liudmila, Țărnă Ion, Țărnă Ludmila, Butnaru Liubomir, Butnaru Natalia, intervenient principal Caiș Olga cu privire la anularea deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 22/60-4 din 17 septembrie 1998, anularea planului lotului din str. Xxxx, cu suprafața de 519,25 m.p., întocmit de Direcția generală arhitectură și urbanism a Primăriei mun. Chișinău, anularea planului lotului din str. Xxxx, cu suprafața de 0,054 ha, întocmit de Direcția funciară a Primăriei mun. Chișinău, anularea schemei de coordonare a hotarelor lotului deținut de Zaharova Liudmila cu beneficiarii adiacenți întocmit și aprobat de Direcția funciară a Primăriei mun. Chișinău în anul 1998, anularea procesului-verbal din 25 decembrie 1998, întocmit de Primăria mun. Chișinău de stabilire a hotarelor terenului din str. xxxx, anularea actului întocmit de Primăria mun. Chișinău de transmitere a terenului din str. xxxx, cu suprafața de 519,25 m.p., pentru construcția casei particulare de locuit.

Prin hotărârea din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată, acțiunea înaintată de Caiș Angela, Caiș Ilie și Munteanu Ina împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, persoane terțe Zaharova Ludmila, Stoianov Maria, Plivaniuc Liudmila, Țărnă Ion, Țărnă Ludmila, Butnaru Liubomir, Butnaru Natalia, Caiș Olga.

La 27 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, avocatul Igor Chiriac, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 80, vol. IV), iar la 26 iulie 2021, a fost depusă cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Caiș Angela, Caiș Ilie și Munteanu Ina, reprezentate de avocatul Igor Chiriac, împotriva hotărârii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 16 septembrie 2021, ștampila de pe plicul poștal, Munteanu Ina și la 17 septembrie 2021, ștampila de pe plicul poștal, Caiș Angela și Caiș Ilie, au depus cereri de recurs împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursurilor, recurenții Munteanu Ina, Caiș Angela și Caiș Ilie au indicat că, nici dânsii și nici reprezentantul acestora nu au solicitat, respectiv nu și-au exprimat acordul pentru ca hotărârea motivată să fie notificată prin intermediul poștei electronice. Avocatul Igor Chiriac nu a recepționat hotărârea motivată.

Recurenții au mai invocat că, la materialele cauzei nu există o confirmare de recepționare a hotărârii motivate.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 22 iulie 2021, care a fost expediată participanților la proces la 30 iulie 2021 și recepționată de către Munteanu Ina la data de 01 septembrie 2021. Astfel, recursul depus la 16 septembrie 2021 a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Referitor la cererea de recurs depusă de Caiș Angela și Caiș Ilie, instanța de recurs notează că la materialele cauzei lipsește informația cu privire la notificarea recurenților a încheierii contestate. Astfel, instanța de recurs consideră că cererea de recurs depusă la 17 septembrie 2021, a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea

acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pretura sectorului Botanica, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului rezultă că Munteanu Ina, Caiș Angela și Caiș Ilie nu sunt de acord cu încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 28 aprilie 2021 (f.d.31 vol. IV).

Din conținutul extrasului din poșta electronică cu adresa igorchiriac@gmail.ru, rezultă că, la 27 mai 2021 avocatul Igor Chiriac a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond (f.d.80, vol. IV).

Tot din materialele cauzei, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la 07 iunie 2021, ora 16:59, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expediat în adresa electronică a avocatului Igor Chiriac igorchiriac@gmail.ru, pentru notificare hotărârea motivată din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.118, vol. IV).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Sub acest aspect Colegiul notează că, prin prisma art. 33 din Codul administrativ, recepționarea hotărârii motivate din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Rîșcani de către avocatul Igor Chiriac, în interesele Inei Munteanu, Angelei Caiș și a lui Ilie Caiș, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act avocatului. Mai mult, pe parcursul judecării cauzei atât în instanța de fond, comunicarea cu avocatul Igor Chiriac s-a realizat prin intermediul poștei electronice igorchiriac@gmail.ru.

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 08 iunie 2021 și a expirat la data de 07 iulie 2021, cu toate acestea cererea de apel motivată a fost depusă la data de 26 iulie 2021.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare inadmisibilă a cererii de apel depusă de Caiș Angela, Caiș Ilie și Munteanu Ina, reprezentate de avocatul Igor Chiriac, împotriva hotărârii din 28 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Alegațiile recurenților cu referire la faptul că nu au recepționat hotărârea motivată, astfel manifestându-și dezacordul referitor la notificarea prin intermediul poștei electronice avocatului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate deoarece depunând cererea de apel nemotivată, avocatul Igor Chiriac a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege.

Aici, instanța de recurs menționează că în conformitate cu prevederile art. 47 alin. (3) din Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că, hotărârea motivată a fost expediată de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și prin intermediul oficiului poștal, însă corespondența expediată în adresa recurenților a fost restituită instanței de fond cu mențiunea factorului poștal „nereclamat”. Însă aceasta, nu oferă dreptul părților de a calcula termenul de depunere a apelului motivat din data recepționării hotărârii pe suport de hârtie or, art. 232 alin.(2) din Codul administrativ prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, care la caz, a fost notificată avocatului recurenților la data de 07 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reiterează că importanța termenilor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii folosirii de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Caiș Angela, Caiș Ilie și Munteanu Ina, reprezentate de avocatul Igor Chiriac, nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursurile depuse de Munteanu Ina și de Caiș Angela, Caiș Ilie.
Se menține încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh